

RAPORT de ARMONIZARE între PAEDC și PMUD SEBES

1. INTRODUCERE

Raportul de armonizare SIMPLA este documentul care conține demersurile realizate de autoritatea locală în vederea armonizării instrumentelor de planificare specifice domeniilor **energie (PAED)** și **mobilitate (PMUD)** la nivel local. În acest raport vor fi analizate și cuantificate efectele procesului de armonizare ale celor două instrumente de planificare.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă pentru Energie și Climă actualizat este integrat în perspectivele strategice stabilite în principal prin "Strategia de Dezvoltare a Municipiului Sebeș 2014 - 2020", "Strategia de Dezvoltare a Județului Alba, pe perioada 2014-2020" și "Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014 - 2020". Municipalitatea a decis în anul 2016 să adere la Convenția Primarilor promovată de Comisia Europeană, luându-și un angajament unilateral de reducere a emisiilor de CO₂ pe teritoriul său cu 40% până în 2030.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă acoperă municipiul Sebeș și zona sa de influență, având o aplicare pentru perioada 2015-2030 sub forma unui document strategic unde nivelul de detaliere a propunerilor (măsuri și proiecte) sunt prezentate cu caracter programatic și strategic. Indicatorii de evaluare a intervențiilor propuse prin obiectivele strategice ale PMUD sunt:

- o Eficiență economică (Rata Internă de Rentabilitate Economică - reducere cu 30%)
- o Impactul asupra mediului (Poluarea atmosferică (pulberi); Emisiile GES; Poluarea fonică; Consumul energetic – reducere cu 20%)
- o Accesibilitate Accesul la sistemul de transport public; Accesul la modalități multiple de transport; Scăderea duratei medii de deplasare; Creșterea vitezei medii de deplasare – 20 %)
- o Siguranță (Reducerea numărului de accidente – reducerea cu 15%)
- o Calitatea vieții (Reducerea traficului în zona urbană; Raport cerere/oferta locuri de parcare în zona urbană - reducerea cu 15%)

Prin armonizarea celor 2 planuri se are în vedere creșterea impactului implementării fiecărui plan, valorificându-se sinergiile existente între planuri

2. NUMELE AUTOTITĂȚII LOCALE

Municipiul Sebeș

3. INSTRUMENTUL DE PLANIFICARE LA NIVEL LOCAL ÎN DOMENIUL ENERGIEI

Se vor specifica: numele instrumentului, anul sau perioada de referință, perioada de implementare, rapoartele de monitorizare realizate și anul de referință aferent monitorizării.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă – PAEDC este integrat în perspectivele strategice stabilite în principal prin "Strategia de Dezvoltare a Municipiului Sebeș 2014 - 2020", "Strategia de Dezvoltare a Județului Alba, pe perioada 2014-2020" și "Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014 - 2020".

Realizându-se pe parcursul anului 2018 și având anul 2008 ca an de referință, PAEDC a fost de la început dezvoltat ținându-se seama de dezideratul armonizării cu PMUD Sebes. El a fost aprobat în noiembrie 2018, în 2020 fiind prevăzută prima acțiune de monitorizare a sa.

PARTENER TEHNIC NAȚIONAL

Agenția Locală a Energiei Alba

Tel. +40 258 813 405 (ALEA) | email contact@alea.ro | website www.simpla-project.eu

4. INSTRUMENTUL DE PLANIFICARE LA NIVEL LOCAL ÎN DOMENIUL MOBILITĂȚII

Se vor specifica: numele instrumentului, anul sau perioada de referință, perioada de implementare, rapoartele de monitorizare realizate și anul de referință aferent monitorizării.

Plan de Mobilitate Urbană Durabilă – PMUD a fost realizat și aprobat în anul 2016 cu an de referință anul 2015 și el acoperă municipiul Sebeș și zona sa de influență, având o aplicare pentru perioada 2015-2030 sub forma unui document strategic unde nivelul de detaliere a propunerilor (măsurile și proiectele) sunt prezentate cu caracter programatic și strategic. Primul raport de monitorizare este planificat pentru anul 2020.

5. ECHIPA DE ARMONIZARE

Se va detalia structura echipei de armonizare constituite la nivel local.

1. Armian Steliana – (Direcția tehnică) Compartimentul proiecte cu finanțare internă și internațională - Coordonatorul echipei
2. Olteanu Virgil – Arhitect șef
3. Ekart Simona – PMCCULM (Energie durabilă)
4. Sas Viorel – Direcția tehnică (Investiții)
5. Farcașiu Călin – Direcția tehnică (Patrimoniu – Transport)

Echipa de armonizare cuprinde responsabili din diferitele sectoare de activitate și și-a derulat activitatea atât prin întâlniri comune când a beneficiat și de suportul echipei de coaching SIMPLA dar și prin analize specifice unor domenii concrete.

6. OBIECTIVELE ACTIVITĂȚII DE ARMONIZARE

Se vor detalia pentru fiecare subpunct rezultatele specifice obiectivelor de armonizare a instrumentelor de planificare PAED și PMUD; se va specifica cadrul de timp al realizării fiecărui rezultat.

6.1. ARMONIZAREA VIZIUNII

Viziunea PAEDC a fost dezvoltată de la început încât să fie armonizată cu cea din PMUD, cuprinzând pe lângă ținta strategică a reducerii emisiilor de CO₂ cu mai mult de 40% până în 2030 și ținte legate de creșterea competitivității economice sau de utilizarea durabilă a resurselor locale sau sustenabilitatea socială.

Se are în vedere și completarea viziunii PMUD în sensul armonizării cu cea a PAEDC, acțiuni care se va face cu ocazia primei actualizări a PMUD planificată pentru anul 2020.

Introducerea componentelor Strategiei de Dezvoltare Locală Durabilă a Municipiului Sebeș, în PAED și PMUD, componente referitoare la viziunea Municipiului Sebeș pentru orizontul de timp 2030 care fac referire la dezvoltarea durabilă a Municipiului Sebeș prin utilizarea rațională și eficientă a resurselor naturale și umane, corelată cu o amenajare a teritoriului echilibrată și prin asigurarea de servicii în concordanță cu nevoile existente, vor permite dezvoltarea economică în scopul creșterii calității vieții cetățenilor.

6.2. ARMONIZAREA SISTEMULUI DE BAZE DE DATE ȘI A SCHIMBURILOR DE DATE

Colectarea și analiza datelor de intrare reprezintă un proces complex și important, prin care se fundamentează analiza situației existente, se identifică și se definesc problemele și se pot, astfel, stabili domenii de acțiune/proiecte.

Indicatorii utilizați în cadrul unei viitoare baze de date pe mobilitate (PMUD) sunt următorii:

Domeniul de acțiune	Indicator
Transport Rutier	Reducerea congestiei în punctele cheie
	Volum de trafic pe trama stradală principală (mai ales în orele de vârf)
	Număr străzi modernizate și lungime (km)
Transport pietonal și velo	Număr / km de străzi pietonale sau cu prioritate pentru pietoni
	Km de piste / benzi de biciclete
	Număr bicicliști care folosesc infrastructura creată
	Număr de treceri de pietoni la nivel
Parking	Număr de locuri de parcare (în parcuri de transfer)
	Gradul de ocupare a parcarilor taxate
	Număr de locuri de parcare în parcaje rezidențiale
Transport public	Numărul de pasageri transportați – transportul public rutier
	Raportul între prețul biletului de transport public și venitul mediu
	Frecvența mijloacelor de transport public rutier pe intervale orare
	Număr persoane deservite de transportul public rutier
Impact asupra mediului	Poluare cu particule în suspensie provenită de la autovehicule
	Nivelul zgomotului pe străzile cu cele mai ridicate valori în ceea ce privește volumul de trafic
	Suprafețe (m ²) de spații verzi de protecție / vegetație de aliniament
Implementare	Durabilitatea infrastructurii de transport (durată de viață a proiectelor de infrastructură)

Indicatorii utilizați în cadrul unei viitoare baze de date pe eficiență energetică (PAEDC) sunt următorii: Consumuri de energie și emisii aferente pe sectoare (anual):

Domeniul de activitate	Emisii de CO ₂ [t]	Consum energetic Sebeș (MWh)
Clădiri, echipamente/instalații municipale	2008,98	8841,94
Clădiri, echipamente/instalații terțiare	11803,55	30509,57
Clădiri rezidențiale	41361,54	147779,54
Iluminatul public municipal	1675,39	2390,00
Transport propriu municipal	78,69	297,08
Transportul public	77,65	290,83
Transportul privat și comercial	18446,83	71311,79
Total	75452,66	261420,75

Toate categoriile de indicatori menționați mai sus, vor fi cuprinși în viitoarea bază de date, și se vor monitoriza periodic conform planificării acestei activități (vezi armonizarea anilor de referință a celor două documente). Această bază de date energetice este furnizată de Observatorul energetic ANERGO care pe viitor va integra și date de mobilitate urbană constituind un argument important în sensul armonizării bazelor de date PAED și PMUD.

În plus se va urmări ca atât consumul de energie, cât și emisiile de CO₂, privind transportul public municipal și transportul privat să fie în concordanță cu PAED și PMUD.

Se va urmări sinergia dintre armonizarea indicatorilor și armonizarea acțiunilor/proiectelor propuse.

6.3. ARMONIZAREA ANILOR DE REFERINȚĂ ȘI A CADRULUI DE TIMP AL MONITORIZĂRII

Pentru PAED anul de referință este 2008, respectiv pentru PMUD 2015.

În această privință se are în vedere (pentru PAED) realizarea unei monitorizări suplimentare în anul 2020, an în care este prevăzut un raport de monitorizare pentru PMUD.

6.4. ARMONIZAREA ACȚIUNILOR

Identificarea unor pachete de acțiuni comune, armonizate în cele două planuri:

-Dezvoltare căi alternativ pentru transportul de marfă.

Planul Urbanistic General, elaborat în 2009, aflat încă în proces de avizare, prezintă o situație actualizată la nivel de infrastructură cu autostrada A1 trecând prin nordul orașului. Propunerea PUG

2009, prevedea, în partea nordică, un drum expres Sebes – Alba Iulia amplasat în interiorul inelului format de autostrada A1. Pentru a deservi activitățile industriale din partea sudică a orașului, PUG 2009 propune un drum de ocolire care se intersectează cu DN67C în localitatea Petrești. Întregul sistem de circulații rutiere propuse, a fost gândit pentru a elimina în totalitate traficul greu din oraș, o problemă cu care Municipiul Sebes se confruntă de peste 10 ani.

-Reorganizarea sistemului de transport public - încheierea unui nou contract CSP.

Atractivitatea din punct de vedere economic a municipiului este dată de accesibilitatea ridicată la nivelul transportului rutier (A1-DN1-DN7) și de condiții fiscale favorabile pentru investitori. Pentru o bună funcționare a economiei locale, în ceea ce privește mobilitatea urbană, municipiul Sebeș va trebui să amelioreze calitatea și, în funcție de posibilități, deservirea serviciilor de transport public. Deși activitățile industriale și de logistică reușesc să ofere suficiente locuri de muncă pentru a ocupa cea mai mare parte a populației active, ele au un impact negativ asupra calității locuirii și a calității generale a mediului urban. Poluarea produsă de zonele industriale și de traficul greu care încă trece prin centrul istoric reprezintă principala amenințare pentru sănătatea și confortul populației. De asemenea, faptul că traficul greu încă traversează orașul (N-S, EV) face dificilă dezvoltarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate.

-Investiții în reînnoirea flotei și în alte facilități (modernizare stații, introducerea sistemelor de ticketing, etc.)

1. Înnoirea parcului de autobuze nepoluante pentru susținerea transportului în comun. Intervalul de implementare 2018-2024; Costul total de implementare: 2000000 euro; Indicatori cantitativi: 6 autobuze electrice.

2. Achiziționarea de mijloace de transport noi, cu consumuri reduse și grad de confort sporit. Intervalul de implementare 2018-2023; Costul total de implementare: 1000000 euro; Indicatori cantitativi: 5 autobuze noi.

3. Introducerea unui sistem electronic de gestionare a accesului și taxării în parcările cu plată. Intervalul de implementare 2018-2021; Costul total de implementare: 30000 euro.

6.5. ARMONIZAREA SISTEMELOR DE MONITORIZARE PENTRU PAED ȘI PMUD

Identificarea unor Indicatori de evaluare armonizați, necesari sistemului de monitorizare a implementării celor 2 planuri (PAED și PMUD): conduce la o consolidare a rezultatelor acestor monitorizări și mai ales la o evaluare mai credibilă a impactului implementării acțiunilor. Cele 2 echipe de armonizare trebuie să lucreze în coordonare iar anumite analize să fie făcute chiar în activități comune.

Prin realizarea în același an – 2020 a unor rapoarte de monitorizare atât pentru PAED cât și pentru PMUD vor fi valorificate sinergiile între cele 2 planuri și munca în comun a echipelor de monitorizare.

7. INDICATORI DE IMPACT AI ARMONIZĂRII COMUNI PAED ȘI PMUD ÎN INTERVALUL DE TIMP PENTRU IMPLEMENTARE

	PAED	PMUD	TOTAL
Număr de locuitori impactați	32489	32489	32489
Reducerea consumurilor de energie (MWh/an)	980	250	1230

Reducerea emisiilor de CO ₂ (tCO ₂ echiv/an)	330	100	430
Energie din surse regenerabile (MWh/an)	85	-	85

8. EFECTE ALE ARMONIZĂRII ÎN DEZVOLTAREA PAED

Specificați în ce măsură va afecta procesul de armonizare PAED-PMUD instrumentul de planificare locală în domeniul energiei (PAED); de ex. dacă au existat sau vor exista actualizări sau rapoarte de monitorizare ale PAED în care procesul de armonizare va avea un efect (inclusiv dezvoltarea în cadru armonizat a noului Plan de acțiune pentru Climă și Energie Durabilă 2030).

Sub activitatea de armonizare sunt previzionate următoarele beneficii pentru implementarea PAED:

- a) completarea viziunii în ceea ce privește durabilitatea dezvoltării locale atât sub plan de mediu cât și economic dar și social;
- b) baze de date îmbunătățite în sectorului transportului privat și comercial;
- c) ani de referință suplimentari pentru monitorizare pentru o corelare cu PMUD;
- d) extinderea pachetului de acțiuni în domeniul transportului (vehicule electrice, promovarea mersului pe jos și a mersului cu bicicleta, alte acțiuni pentru mobilitate durabilă);

Toate acestea duc la creșterea impactului implementării PAED și contribuie la dezvoltarea durabilă a comunității locale.

9. EFECTE ALE ARMONIZĂRII ÎN DEZVOLTAREA PMUD

Specificați în ce măsură va afecta procesul de armonizare PAED-PMUD instrumentul de planificare locală în domeniul mobilității (PMUD); de ex. dacă au existat sau vor exista actualizări sau rapoarte de monitorizare ale PMUD în care procesul de armonizare va avea un efect.

Prin armonizarea celor 2 planuri se obțin următoarele beneficii pentru PMUD:

- a) sistemul de bază de date îmbunătățit;
- b) utilizarea metodelor de calcul cu indicatori specifici aferente PAED (consumul energetic și cantitatea de emisii de bioxid de carbon)
- c) un sistem de monitorizare mai adaptat și mai specific pentru evaluarea impactului unor pachete de acțiuni;
- d) Creșterea numărului de persoane din echipei de implementare/ monitorizare a PMUD cu persoane responsabili din PAED pentru o mai bună eficientizare a rezultatelor măsurilor propuse.

Coordonator echipa de armonizare PAEDC si PMUD Sebes

Armian Steliana

